

Sofistikerede vikinger brugte diplomati, venskaber og gaver

Vikingerne erobrede ikke kun verden gennem rå krig. Alliancer, venskaber og gaver var en mindst lige så vigtig vej til magten, viser forskning, som bliver fremlagt på en stor kongres.

KLAUS DOHM

klaus.dohm@jpp.dk

Alle kender til beretningerne om de rå og krigeriske vikinger, der erobrede store dele af verden. Siden blev det påvist, hvordan vikingerne herhjemme var dygtige bønder. Nu nuancerer forskerne yderligere fortællingen om den mest berømte periode i danmarkshistorien og konkluderer på baggrund af stribevis af nye forskningsresultater, at vikingerne var meget mere end dette.

Vikingerne var et sofistikeret folk, der i stor stil var i stand til at lave international kulturudveksling, skabe fredelige alliancer og styre samfundet med regler, en form for lovgivning.

»For 100 år siden fokuserede man på de krigeriske vikinger og den stolte vikingehusfrue. Senere kom der en periode, hvor man fik mere viden om landsbyerne og gårdene, og siden begyndte man igen at fokusere på volden. Den nye viden nuancerer billedet af vikingerne og Vikingetiden. Det er ikke et enten-eller,« siger seniorforsker Anne Pedersen, Nationalmuseet.

Vikingekongres i København

Søndag åbner dronning Margrethe en stor vikingekongres på Nationalmuseet, hvor flere end 50 af verdens førende forskere fremlægger deres videnskabelige analyser af, hvordan vikingerne levede og opbyggede deres samfund. Senere på ugen tager forskerne til Ribe for at præsentere den nyeste viden, der herhjemme både er blevet skabt på baggrund af nye fund samt moderne analyser af ældre fund og skrifter.

At forskerne kommer fra hele verden, understreger, at vikingerne bevægede sig rundt i store dele af verden og lod sig inspirere mange steder fra. Analyser af vindrukerne fra Tissø har f.eks. vist, at vikingerne kan have dyrket vin, f.eks. inspireret af togter til udlandet. I Frankeriget modtog de vin for at hjælpe med at holde fred.

»Det er lidt ligesom i dag. Man rejser ud over hele verden og oplever en masse nyt. Nogle af de ting og levemåder, som man har set, tager man med hjem, og så ændrer man på sin egen tilværelse,« forklarer Anne Pedersen.

På konferencen vil historieforsker Jon Vidar Sigurdsson, Oslo Universitet, f.eks. fortælle, hvordan de danske vikinger var i stand til gennem alliancer, venskaber og gavegivning – snarere end gennem krig – at udvide deres magtområder langt op i Norge. Metoder, som også blev anvendt andre steder i verden. Han er helt enig med

Anne Pedersen i, at vikingerne var et langt mere sofistikeret folk end hidtil påvist.

»Vikingsamfundene i Skandinavien var meget mere fredelige og ikke så voldelige, som vi har forestillet os. Der var ganske stærke familiebånd og venskabsrelationer over hele Skandinavien, og det var med til at opbygge magten,« forklarer Jon Vidar Sigurdsson.

Den stærke kongemagt

Hans forskning bygger på genlæsning af en række skrifter og fokuserer på de 15 til 20 pct. mest magtfulde grupperinger i vikingesamfundene, og han konkluderer, at den danske kongemagt var meget stærk, også i Norge:

»Gennem sit sociale netværk havde den danske konge et ganske stort herredømme over hele Norge. Det samme gælder i Sverige – og det var skabt gennem venskab og slægtskab mere end krig.«

Danmarks største guldskat fra Vikingetiden, de syv arm-

Disse smykker er den største vikingeguldskat, der er fundet herhjemme. FOTO: NICK SCHAADT, MUSEET PÅ SØNDERSKOV

ringe med vedhæng, der i 2016 blev fundet på en mark ved Fæsted i det sydvestlige Jylland, er et andet eksempel på den sofistikerede viking. Denne skat ligner meget en smykkeskat, der for en måned siden blev fundet i en kvindegrav i den store vikingeby Hedeby syd for grænsen. Endnu ved forskerne ikke, hvor guldschatten kom fra,

eller hvem der har ejet den, men ifølge museumsinspektør Lars Grundvad, Museet på Sønderkov, som vil præsentere smykkefundet, er smykkerne udtryk for, at der i Fæsted har været kontakt til den store handelsmetropol i Hedeby, hvor det allerflotteste håndværk kom fra.

»Dette er ekstremt kompliceret håndværk. Vi skal have

BEGIVENHEDEN

Den 18. vikingekongres

Kongressen holdes hvert fjerde år og præsenterer den seneste forskning om Vikingetiden. Det er 40 år siden, at den blev holdt i Danmark. Forskerne kommer bl.a. fra de nordiske lande, Tyskland, USA, Rusland, Storbritannien og Irland.

Kongressen gennemføres fra den 6. til 12. august på Nationalmuseet og i Ribe med udflugter til bl.a. Hedeby, Dannevirke, Trelleborg og Jelling.

Kilde: Nationalmuseet

Vikingerne fascinerer over hele verden. Herhjemme strømmer folk til de mange vikingetræf, som her ved Moesgaard Museum i Aarhus, hvor der opbygges byer og udkæmpes drabelige slag.

ARKIVFOTO: HELLE ARENSBAK

fundet ud af, om det f.eks. er blevet bestilt af kongemagten og givet som en alliancegave,« siger Lars Grundvad. Han mener, at smykkerne meget sandsynligt kan have været brugt til at sikre magten.

Samtaler om magten?

I Jelling er der omkring gravhøjene og de store runesten fundet en palisade, der indhegner en plads på 360 x 360 meter. Pladsen kan ifølge museumsinspektør Charlotta Lindblom, VejleMuseerne, være blevet brugt af Harald Blåtand til i diplomatisk øjemed at holde møder med stormænd for at sikre magten. Sammen med den nærliggende Ravningebro kan pladsen være resultatet af international påvirkning.

»Byggetraditionerne er nordiske, men idéen kommer ligesom med ringborgerne et helt andet sted fra, f.eks. Polen og Tyskland, hvor kongen kan have set lignende byggerier,« siger hun.

Gratis:
Oplev Den Gamle By efter lukketid - og hør historien om Darwin i Danmark.
KUN 30/8 og 6/8!
Tilmelding:
www.origins2017.com

AARHUSSOMMEROPERA

Darwin

AARHUS SOMMER
OPERA

29/8, 30/8, 6/9, 8/9 2017 - HELSINGØR THEATER, DEN GAMLE BY I AARHUS
WWW.AARHUS-SOMMEROPERA.DK
BILLETTER: WWW.BILLETUGEN.DK OG MUSIKHUSET AARHUS 89404040

AARHUS-2017
EUROPÆISK
KULTURHØVEDSTAD